

Sūrat Luqmān (*Luqmān*)

سورة لقمان

Súrah – 31

No of Ayat – 34

English Translation : *Ali Quli Qara'i*

Urdu Translation : *Allamma Zeeshan Haider Jawadi*

Hindi Translation : *Farrukh Khan & Ahmed*

For any errors / comments please write to: rehanL@hotmail.com

Kindly recite Sura E Fatiha for Marhumeen of all those who have worked towards making this small work possible.

Please use the Arabic font "Attari_Quran_Shipped" to display correctly. Download font here : <http://www.duas.org/fonts/>

This is a 'Meccan' sūrah.

The surah that mentions the judicious and poignant admonitions of LUQMĀN (whom some call Luqmān, the Wise, a man of faith) as he spoke them to his beloved son. It is named after Luqmān, whose account is given in verse 12. The surah opens with a description of the believers, and it condemns those who attempt to lead others away from guidance. It extols God's power and warns the disbelievers of the consequences of their actions. The Prophet is told not to be saddened by their disbelief.

Imam Ja'far as-Sadiq (a.s.) has said that if surah Luqmān is recited at night, then angels protect the reciter from *Iblees* and his army until the next morning, and if recited in the daytime then the angels protect from them him until nighttime.

It is narrated from the Holy Prophet (s.a.w.) that whoever recites this surah will be raised on the Day of Judgement with Hadhrat Luqmān (a.s.) and will get the reward which is ten times the amount of people who have advised others to do good (*amr-bil-ma'ruf*) and prevented them from doing bad (*nahy-'anil-munkar*).

Imam Ja'far as-Sadiq (a.s.) has also said that writing this surah and then putting it in water to dissolve and then drinking the water provides for a cure from all types of illnesses and pains.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

**O' Allāh send Your blessings on Muhammad
and the family of Muhammad.**

اے اللہ! رحمت فرما محمد و آل (ع) محمد پر

ऐ अल्लाह मुहम्मद और आले मुहम्मद पर अपनी सलामती रख

allahumma salli `ala muhammadin wa ali muhammadin

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**In the Name of Allāh,
the All-beneficent, the All-merciful.**

عظیم اور دائمی رحمتوں والے خدا کے نام سے

अल्लाह के नाम से जो बड़ा कृपालु और अत्यन्त दयावान हैं।

bi-smi llāhi r-raḥmāni r-raḥīmi

الم ﴿١﴾

Alif, Lām, Mīm.

الم

अलिफ़. लाम. मीम.

a-l-m ('alif lām mīm)

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

These are the signs of the Definitive Book,

یہ حکمت سے بھری ہوئی کتاب کی آیتیں ہیں

(جو आयतें उतर रही हैं) वे तत्वज्ञान से परिपूर्ण किताब की आयते हैं

tilka 'āyātu l-kitābi l-ḥakīmi

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿٣﴾

a guidance and mercy for the virtuous,

جو ان نیک کردار لوگوں کے لئے ہدایت اور رحمت ہے

मार्गदर्शन और दयालुता उत्तमकारों के लिए

hudan wa-rahmatan li-l-muhsinina

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ
 هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

who maintain the prayer, and pay the *zakāt*, and are
 certain of the Hereafter.

جو نماز قائم کرتے ہیں اور زکوٰۃ دیتے ہیں اور آخرت پر یقین رکھتے ہیں

جو نماز کا आयोजन करते हैं और ज़कात देते हैं और आखिरत पर विश्वास रखते हैं

*alladhīna yuqīmūna ṣ-ṣalāta wa-yu'tūna z-zakāta wa-hum bi-l-'ākhirati hum
 yūqinūna*

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

**Those follow their Lord's guidance, and it is they who
 are the felicitous.**

یہی لوگ اپنے پروردگار کی طرف سے ہدایت پر ہیں اور یہی فلاح پانے والے ہیں

وہی اپنے رب کی اور سے मार्ग पर हैं اور وہی سफल है

'ulā`ika `alā hudan min rabbihim wa-'ulā`ika humu l-mufliḥūna

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ

عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾

Among the people is he who buys diversionary talk that he may lead [people] astray from Allah's way without any knowledge, and he takes it in derision.

For such there is a humiliating punishment.

لوگوں میں ایسا شخص بھی ہے جو مہمل باتوں کو خریدتا ہے تاکہ ان کے ذریعہ بغیر سمجھے ہو جھے لوگوں کو اس خدا سے گمراہ کرے اور آ یا اللہ کے کامدق اڑائے در حقیقت ایسے ہی لوگوں کے لئے دردناک عذاب ہے

लोगों में से कोई ऐसा भी है जो दिल को लुभानेवाली बातों का खरीदार बनता है, ताकि बिना किसी ज्ञान के अल्लाह के मार्ग से (दूसरों को) भटकाए और उनका परिहास करे। वही है जिनके लिए अपमानजनक यातना है

wa-mina n-nāsi man yashtarī lahwa l-ḥadīthi li-yuḍilla ʿan sabīli llāhi bi-ghayri ʿilmin wa-yattakhidhahā huzuwan ʿulā ʾika lahum ʿadhābun muhīnun

وَإِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا
 كَأَنَّ فِيٓ أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٧﴾

And when Our signs are recited to him he turns away disdainfully as if he had not heard them [at all], as if there were a deafness in his ears. So inform him of a painful punishment.

اور جب اس کے سامنے آیات اللہ کی تلاوت کی جاتی ہے تو اکڑ کر منہ پھیر لیتا ہے جیسے اس نے کچھ سنا ہی نہیں ہے اور جیسے اس کے کان میں بہرا پن ہے۔ ایسے شخص کو درناک عذاب کی بشارت دے دیجئے

جب उसे हमारी आयतें सुनाई जाती हैं तो वह स्वयं को बड़ा समझता हुआ पीठ फेरकर चल देता है, मानो उसने उन्हें सुना ही नहीं, मानो उसके काम बहरे है। अच्छा तो उसे एक दुखद यातना की शुभ सूचना दे दो

*wa-'idhā tulā 'alayhi 'āyātunā wallā mustakbiran ka-'an lam yasma 'hā ka-
 'anna fī 'udhunayhi waqran fa-bashshirhu bi-'adhābin 'alīmin*

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ
 النَّعِيمِ ﴿٨﴾

As for those who have faith and do righteous deeds,
 for them will be gardens of bliss,

پیشک جو لوگ ایمان لائے اور انہوں نے نیک اعمال کئے ان کے لئے نعمتوں سے بھری ہوئی جنت
 ہے

अलबत्ता जो लोग ईमान लाए और उन्होंने अच्छे कर्म किए उनके लिए नेमत भरी जन्नतें हैं,

'inna lladhīna 'āmanū wa-'amilū ṣ-ṣāliḥāti lahum jannātu n-na 'īmi

خَالِدِينَ فِيهَا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

﴿ ٩ ﴾

to remain in them [forever] —a true promise of Allah,
and He is the All-mighty, the All-wise.

وہ اسی میں ہمیشہ رہنے والے ہیں کہ یہ خدا کا برحق وعدہ ہے اور وہ صاحبِ عزت بھی ہے اور
صاحبِ حکمت بھی ہے

जिनमें वे सदैव रहेंगे। यह अल्लाह का सच्चा वादा है और वह अत्यन्त प्रभुत्वशाली, तत्वदर्शी
है

khālidīna fihā wa 'da llāhi ḥaqqan wa-huwa l-'azīzu l-ḥakīmu

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ^{صَلِّ} وَأَلْقَى فِي
 الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ
 دَابَّةٍ ^ج

He created the heavens without any pillars that you may see, and cast firm mountains in the earth lest it should shake with you, and He has scattered in it every kind of animal.

اسی نے آسمانوں کو بغیر ستون کے پیدا کیا ہے تم دیکھ رہے ہو اور زمین میں بڑے بڑے پہاڑ ڈال دیئے ہیں کہ تم کو لے کر جگہ سے ہٹنے نہ پائے اور ہر طرح کے جانور پھیلا دیئے ہیں

उसने आकाशों को पैदा किया, (जो थमें हुए हैं) बिना ऐसे स्तम्भों के जो तुम्हें दिखाई दें। और उसने धरती में पहाड़ डाल दिए कि ऐसा न हो कि तुम्हें लेकर डाँवाडोल हो जाए और उसने उसमें हर प्रकार के जानवर फैला दिए।

*khalāqa s-samāwāti bi-ghayri 'amadin tarawnahā wa-'alqā fī l-'arḍi rawāsiya
 'an tamīda bikum wa-baththa fīhā min kulli dābbatin*

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ

كَرِيمٍ ﴿١٠﴾

And We sent down water from the sky and caused every splendid kind [of plant] to grow in it.

اور ہم نے آسمان سے پانی برسایا ہے اور اس کے ذریعہ زمین میں ہر قسم کا نفیس جوڑا پیدا کر دیا ہے

और हमने ही आकाश से पानी उतारा, फिर उसमें हर प्रकार की उत्तम चीज़े उगाई

wa-'anzalnā mina s-samā'i mā'an fa-'anbatnā fihā min kulli zawjīn karīmin

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ج
 بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١١﴾

This is the creation of Allah. Now show Me what others besides Him have created. Rather the wrongdoers are in manifest error!

یہ خدا کی تخلیق ہے تو کافرو اب تم دکھلاؤ کہ اس کے علاوہ تمہارے خداؤں نے کیا پیدا کیا ہے اور
 حقیقت یہ ہے کہ یہ ظالمین کھلی ہوئی گمراہی میں مبتلا ہیں

یہ تو اللہ کی تخلیق ہے۔ اب تمہارے خداؤں نے کیا پیدا کیا ہے اور (تمہارے
 ٹھکانے پر) انہوں نے کیا پیدا کیا ہے! نہیں، بلکہ ظالمین تو ایک کھلی ہوئی گمراہی میں
 پڑے ہیں

*hādhā khalqu llāhi fa-'arūnī mādhā khalaqa lladhīna min dūnihī bali ẓ-ẓālimūna
 fī ḍalālin mubīnin*

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ ج وَمَنْ يَشْكُرْ
فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ صَلَّى

Certainly We gave Luqman wisdom, saying, 'Give thanks to Allah; and whoever gives thanks, gives thanks only for his own sake.

اور ہم نے لقمان کو حکمت عطا کی کہ پروردگار کا شکر یہ ادا کرو اور جو بھی شکر یہ ادا کرتا ہے وہ اپنے ہی فائدہ کے لئے کرتا ہے اور جو کفرانِ نعمت کرتا ہے

निश्चय ही हमने लुकमान को तत्त्वदर्शिता प्रदान की थी कि अल्लाह के प्रति कृतज्ञता दिखलाओ और जो कोई कृतज्ञता दिखलाए, वह अपने ही भले के लिए कृतज्ञता दिखलाता है।

*wa-la-qad 'ātaynā luqmāna l-ḥikmata 'ani shkur li-llāhi wa-man yashkur fa-
'innamā yashkuru li-nafsihī*

وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾

And whoever is ungrateful, [let him know that] Allah is indeed all-sufficient, all-laudable.'

اسے معلوم رہے کہ خدا بے نیاز بھی ہے اور قابل حمد و ثنا بھی ہے

और जिसने अकृतज्ञता दिखलाई तो अल्लाह वास्तव में निस्पृह, प्रशंसनीय है

wa-man kafara fa-'inna llāha ghaniyyun ḥamīdun

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ
 بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

When Luqman said to his son, as he advised him: 'O my son! Do not ascribe any partners to Allah. Polytheism is indeed a great injustice.'

اور اس وقت کو یاد کرو جب لقمان نے اپنے فرزند کو نصیحت کرتے ہوئے کہا کہ بیٹا خبردار کسی کو خدا کا شریک نہ بنانا کہ شرک بہت بڑا ظلم ہے

याद करो जब लुकमान ने अपने बेटे से, उसे नसीहत करते हुए कहा, "ऐ मेरे बेटे! अल्लाह का साझी न ठहराना। निश्चय ही शिर्क (बहुदेववाद) बहुत बड़ा जुल्म है।"

*wa-'idh qāla luqmānu li-bnihī wa-huwa ya 'izuhū yā-bunayya lā tushrik bi-llāhi
 'inna sh-shirka la-zulmun 'azīmun*

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَىٰ
 وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ

We have enjoined man concerning his parents: His mother carried him through weakness upon weakness, and his weaning takes two years.

اور ہم نے انسان کو ماں باپ کے بارے میں نصیحت کی ہے کہ اس کی ماں نے دکھ پر دکھ سہہ کر اسے پیٹ میں رکھا ہے اور اس کی دودھ بڑھائی بھی دو سال میں ہوئی ہے

और हमने मनुष्य को उसके अपने माँ-बाप के मामले में ताकीद की है - उसकी माँ ने निढाल होकर उसे पेट में रखा और दो वर्ष उसके दूध छूटने में लगे -

*wa-waṣṣaynā l-`insāna bi-wālidayhi ḥamalathu `ummuhū wahnān `alā wahnin
 wa-fiṣāluhū fī `āmayni*

أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾

Give thanks to Me and to your parents. To Me is the return.

کہ میرا اور اپنے ماں باپ کا شکریہ ادا کرو کہ تم سب کی بازگشت میری ہی طرف ہے

कि "मेरे प्रति कृतज्ञ हो और अपने माँ-बाप के प्रति भी। अंततः मेरी ही ओर आना है

'ani shkur lī wa-li-wālidayka 'ilayya l-maṣīru

وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبِهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۚ

But if they urge you to ascribe to Me as partner that of which you have no knowledge, then do not obey them. Keep their company honourably in this world

اور اگر تمہارے ماں باپ اس بات پر زور دیں کہ کسی ایسی چیز کو میرا شریک بناؤ جس کا تمہیں علم نہیں ہے تو خبردار ان کی اطاعت نہ کرنا لیکن دنیا میں ان کے ساتھ نیکی کا برتاؤ کرنا

किन्तु यदि वे तुझपर दबाव डाले कि तू किसी को मेरे साथ साझी ठहराए, जिसका तुझे ज्ञान नहीं, तो उसकी बात न मानना और दुनिया में उसके साथ भले तरीके से रहना।

*wa-'in jāhadāka 'alā 'an tushrika bī mā laysa laka bihī 'ilmun fa-lā tuṭī 'humā
wa-ṣāhibhumā fī d-dunyā ma'rūfan*

وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

and follow the way of him who turns to Me penitently.
Then to Me will be your return, whereat I will inform
you concerning what you used to do.

اور اس کے راستے کو اختیار کرنا جو میری طرف متوجہ ہو پھر اس کے بعد تم سب کی بازگشت میری
ہی طرف ہے اور اس وقت میں بتاؤں گا کہ تم لوگ کیا کر رہے تھے

किन्तु अनुसरण उस व्यक्ति के मार्ग का करना जो मेरी ओर रुजू हो। फिर तुम सबको मेरी
ही ओर पलटना है; फिर मैं तुम्हें बता दूँगा जो कुछ तुम करते रहे होंगे।"-

*wa-ttabi' sabīla man 'anāba 'ilayya thumma 'ilayya marji'ukum fa-
'unabbi'ukum bi-mā kuntum ta'malūna*

يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ
فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ

‘O my son! Even if it should be the weight of a mustard seed, and [even though] it should be in a rock, or in the heavens, or in the earth,

بیٹا نیکی یا بدی ایک رائی کے دانہ کے برابر ہو اور کسی پتھر کے اندر ہو یا آسمانوں پر ہو یا زمینوں
کی گہرائیوں میں ہو

"ऐ मेरे बेटे! इसमें सन्देह नहीं कि यदि वह राई के दाने के बराबर भी हो, फिर वह किसी चट्टान के बीच हो या आकाशों में हो या धरती में हो,

yā-bunayya 'innahā 'in taku mithqāla ḥabbatin min khardalin fa-takun fī ṣakhratin 'aw fī s-samāwāti 'aw fī l-'arḍi

يَأْتِي بِهَا اللَّهُ ج إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

Allah will produce it. Indeed Allah is all-attentive, all-aware.

تو خدا روزِ قیامت ضرور اسے سامنے لائے گا کہ وہ لطیف بھی ہے اور باخبر بھی ہے

اللہ اسے لا کر سامنے رکھے گا۔ اللہ انتہائی سوجھ بوجھ والا ہے اور خبر رکھنے والا ہے۔

ya'ti bihā llāhu 'inna llāha laṭīfun khabīrun

يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

﴿ ۱۷ ﴾

O my son! Maintain the prayer and bid what is right and forbid what is wrong, and be patient through whatever may visit you. That is indeed the steadiest of courses.

پیٹا نماز قائم کرو، نیکیوں کا حکم دو، برائیوں سے منع کرو، اور اس راہ میں جو مصیبت پڑے اس پر صبر کرو کہ یہ بہت بڑی ہمت کا کام ہے

"ऐ मेरे बेटे! नमाज़ का आयोजन कर और भलाई का हुकम दे और बुराई से रोक और जो मुसीबत भी तुझपर पड़े उसपर धैर्य से काम ले। निस्संदेह ये उन कार्यों में से है जो अनिवार्य और दृढसंकल्प के काम है

*yā-bunayya 'aqimi ṣ-ṣalāta wa-'mur bi-l-ma'rūfi wa-nha 'ani l-munkari wa-ṣbir
'alā mā 'aṣābaka 'inna dhālika min 'azmi l-'umūri*

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ^{صله}
 إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

**Do not turn your cheek disdainfully from the people,
 and do not walk exultantly on the earth. Indeed Allah
 does not like any swaggering braggart.**

اور خبردار لوگوں کے سامنے اکڑ کر منہ نہ بھلا لینا اور زمین میں غرور کے ساتھ نہ چلنا کہ خدا
 اکڑنے والے اور مغرور کو پسند نہیں کرتا ہے

"और लोगों से अपना रूख न फेर और न धरती में इतराकर चल। निश्चय ही अल्लाह किसी
 अहंकारी, डींग मारनेवाले को पसन्द नहीं करता

*wa-lā tuṣa`ir khaddaka li-n-nāsi wa-lā tamshi fī l-`arḍi maraḥan `inna llāha lā
 yuḥibbu kulla mukhtālin fakhūrin*

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ
الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

**Be modest in your bearing, and lower your voice.
Indeed the ungainliest of voices is the donkey's
voice.'**

اور اپنی رفتار میں میمانہ روی سے کام لینا اور اپنی آواز کو دھیمہ رکھنا کہ سب سے بدتر آواز گدھے
کی آواز ہوتی ہے (جو بلا سبب بھونڈے انداز سے چیختا رہتا ہے

"और अपनी चाल में सहजता और संतुलन बनाए रख और अपनी आवाज़ धीमी रख। निस्संदेह
आवाज़ों में सबसे बुरी आवाज़ गधों की आवाज़ होती है।"

*wa-qṣid fī mashyika wa-ghḍuḍ min ṣawtika 'inna 'ankara l-'aṣwāti la-ṣawtu l-
ḥamīri*

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً ^{قَلِيلٌ}

Do you not see that Allah has disposed for you whatever there is in the heavens and whatever there is in the earth and He has showered upon you His blessings, the outward and the inward?

کیا تم لوگوں نے نہیں دیکھا کہ اللہ نے زمین و آسمان کی تمام چیزوں کو تمہارے لئے سخر کر دیا ہے اور تمہارے لئے تمام ظاہری اور باطنی نعمتوں کو مکمل کر دیا ہے

क्या तुमने देखा नहीं कि अल्लाह ने, जो कुछ आकाशों में और जो कुछ धरती में है, सबको तुम्हारे काम में लगा रखा है और उसने तुमपर अपनी प्रकट और अप्रकट अनुकम्पाएँ पूर्ण कर दी है?

'a-lam taraw 'anna llāha sakhkhara lakum mā fī s-samāwāti wa-mā fī l-'arḍi wa-
'asbgha 'alaykum ni'amahū zāhiratan wa-bāṭinatan

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٢٠﴾

Yet among the people are those who dispute concerning Allah without any knowledge or guidance or an illuminating scripture.

اور لوگوں میں بعض ایسے بھی ہیں جو علم و ہدایت اور روشن کتاب کے بغیر بھی خدا کے بارے میں بحث کرتے ہیں

इसपर भी कुछ लोग ऐसे हैं जो अल्लाह के विषय में बिना किसी ज्ञान, बिना किसी मार्गदर्शन और बिना किसी प्रकाशमान किताब के झगड़ते हैं

wa-mina n-nāsi man yujādilu fī llāhi bi-ghayri 'ilmin wa-lā hudan wa-lā kitābin munīrin

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا
وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءُنَا جَآءَ أَوْلَؤْ كَانِ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ

عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾

When they are told, 'Follow what Allah has sent down,' they say, 'We will rather follow what we found our fathers following.' What! Even if Satan be calling them to the punishment of the Blaze?

اور جب ان سے کہا جاتا ہے کہ جو کچھ اللہ نے نازل کیا ہے اس کا اتباع کرو تو کہتے ہیں کہ ہم اس کا اتباع کرتے ہیں جس پر اپنے باپ دادا کو عمل کرتے دیکھا ہے چاہے شیطان ان کو عذاب جہنم کی طرف دعوت دے رہا ہو

अब जब उनसे कहा जाता है कि "उस चीज़ का अनुसरण करो जो अल्लाह न उतारी है," तो कहते हैं, "नहीं, बल्कि हम तो उस चीज़ का अनुसरण करेंगे जिसपर हमने अपने बाप-दादा को पाया है।" क्या यद्यपि शैतान उनको भड़कती आग की यातना की ओर बुला रहा हो तो भी?

*wa-'idhā qīla lahumu ttabi'ū mā 'anzala llāhu qālū bal nattaḥbi'ū mā wajadnā
'alayhi 'ābā'anā 'a-wa-law kāna sh-shayṭānu yad'ūhum 'ilā 'adhābi s-sa'iri*

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

﴿ ۲۲ ﴾

Whoever surrenders his heart to Allah and is virtuous, has certainly held fast to the firmest handle, and with Allah lies the outcome of all matters.

اور جو اپنا روئے حیات خدا کی طرف موڑ دے اور وہ نیک کردار بھی ہو تو اس نے ریسمان ہدایت کو مضبوطی سے پکڑ لیا ہے اور تمام امور کا انجام اللہ کی طرف ہے

جو کوئی आजاکارिता کے ساتھ اپنا رخ اللہ کی ओर करे, और वह उत्तमकर भी हो तो उसने मज़बूत सहारा थाम लिया। सारे मामलों की परिणति अल्लाह ही की ओर है

wa-man yuslim wajhahū `ilā llāhi wa-huwa muḥsinun fa-qadi stamsaka bi-l-urwati l-wuthqā wa-`ilā llāhi `āqibatu l-`umūri

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۖ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾

As for those who are faithless, let their faithlessness not grieve you. To Us will be their return, and We will inform them about what they have done. Indeed

Allah knows best what is in the breasts.

اور جو کفر اختیار کر لے اس کے کفر سے تم کو رنجیدہ نہیں ہونا چاہئے کہ سب کی بازگشت ہماری ہی طرف ہے اور اس وقت ہم بتائیں گے کہ انہوں نے کیا کیا ہے بیشک اللہ دلوں کے رازوں کو بھی جانتا ہے

और जिस किसी ने इनकार किया तो उसका इनकार तुम्हें शोकाकुल न करे। हमारी ही ओर तो उन्हें पलटकर आना है। फिर जो कुछ वे करते रहे होंगे, उससे हम उन्हें अवगत करा देंगे।
निस्संदेह अल्लाह सीनों की बात तक जानता है

*wa-man kafara fa-lā yaḥzunka kufruhū `ilaynā marji`uhum fa-nunabbi`uhum bi-
mā `amilū `inna llāha `alīmun bi-dhāti ṣ-ṣudūri*

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ

﴿ ۲۴ ﴾

We will provide for them for a short time, then We will shove them toward a harsh punishment.

ہم انہیں تھوڑے دن تک آرام دیں گے اور پھر سخت ترین عذاب کی طرف کھینچ کر لے آئیں گے

ہم انہیں تھوڑا مڑا اڈانے دینگے۔ فیر انہیں ویش کرکے اک کٹور یاانا کی اور خبب لے جائینگے

numatti 'uhum qalilan thumma naḍṭarruhum 'ilā 'adhābin ghalīzin

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
 اللَّهُ جُؤَلُوهٗ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ جُؤَلُوهٗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

﴿ ۲۵ ﴾

If you ask them, 'Who created the heavens and the earth?' they will surely say, 'Allah.' Say, 'All praise belongs to Allah!' Yet most of them do not know.

اور اگر آپ ان سے سوال کریں کہ زمین و آسمان کا خالق کون ہے تو کہیں گے کہ اللہ تو پھر کہتے کہ ساری حمد اللہ کے لئے ہے اور ان کی اکثریت بالکل جاہل ہے

यदि तुम उनसे पूछो कि "आकाशों और धरती को किसने पैदा किया?" तो वे अवश्य कहेंगे कि "अल्लाह ने।" कहो, "प्रशंसा भी अल्लाह के लिए है।" वरन उनमें से अधिकांश जानते नहीं

wa-la-'in sa'altahum man khalaqa s-samāwāti wa-l-'arḍa la-yaqūlunna llāhu quli l-ḥamdu li-llāhi bal 'aktharuhum lā ya'lamūna

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
 الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾

To Allah belongs whatever is in the heavens and the earth. Indeed Allah is the All-sufficient, the All-laudable.

اللہ ہی کے لئے زمین و آسمان کی تمام چیزیں ہیں اور وہی بے نیاز بھی ہے اور قابل ستائش بھی

आकाशों और धरती में जो कुछ है अल्लाह ही का है। निस्संदेह अल्लाह ही निस्पृह, स्वतः प्रशंसित है

li-llāhi mā fī s-samāwāti wa-l-'arḍi `inna llāha huwa l-ghaniyyu l-ḥamīdu

وَلَوْ أَنَّ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ
 مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ ^{قَلَمٌ}

If all the trees on the earth were pens, and the sea replenished with seven more seas [were ink], the words of Allah would not be spent.

اور اگر روئے زمین کے تمام درخت قلم بن جائیں اور سمندر کا سہارا دینے کے لئے سات سمندر اور آجائیں تو بھی کلمات الہی تمام ہونے والے نہیں ہیں

धरती में जितने वृक्ष हैं, यदि वे क़लम हो जाएँ और समुद्र उसकी स्याही हो जाए, उसके बाद सात और समुद्र हों, तब भी अल्लाह के बोल समाप्त न हो सकेंगे।

wa-law 'annamā fī l-'arḍi min shajaratin 'aqlāmun wa-l-baḥru yamudduhū min ba'dihī sab'atu 'abḥurin mā nafidat kalimātu llāhi

إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

Indeed Allah is all-mighty, all-wise.

بیشک اللہ صاحبِ عزتؑ بھی ہے اور صاحبِ حکمت بھی ہے

निस्संदेह अल्लाह अत्यन्त प्रभुत्वशाली, तत्वदर्शी है

'inna llāha 'azīzun ḥakīmūn

مَا خَلَقُكُمْ وَلَا بَعَثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ قَلَمَ إِنَّ اللَّهَ
 سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

Your creation and your resurrection are not but as of a single soul. Indeed Allah is all-hearing, all-seeing.

تم سب کی خلقت اور تم سب کا دوبارہ زندہ کرنا سب ایک ہی آدمی جیسا ہے اور اللہ یقیناً سب کچھ سننے والا اور دیکھنے والا ہے

तुम सबका पैदा करना और तुम सबका जीवित करके पुनः उठाना तो बस ऐसा है, जैसे एक जीव का। अल्लाह तो सब कुछ सुनता, देखता है

mā khalqukum wa-lā ba‘thukum ‘illā ka-nafsin wāḥidatin ‘inna llāha samī‘un baṣīrun

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ

Have you not regarded that Allah makes the night pass into the day and makes the day pass into the night;

کیا تم نے نہیں دیکھا کہ خدا ہی رات کو دن میں اور دن کو رات میں داخل کرتا ہے

क्या तुमने देखा नहीं कि अल्लाह रात को दिन में प्रविष्ट करता है और दिन को रात में प्रविष्ट करता है।

'a-lam tara 'anna llāha yūliju l-layla fī n-nahāri wa-yūliju n-nahāra fī l-layli

وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
 وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾

and He has disposed the sun and the moon, each moving for a specified term, and that Allah is well aware of what you do?

اور اس نے چاند اور سورج کو لسخر کر دیا ہے کہ سب ایک معین مدت تک چلتے رہیں گے اور اللہ تمہارے تمام اعمال سے باخبر ہے

उसने सूर्य और चन्द्रमा को काम में लगा रखा है? प्रत्येक एक नियत समय तक चला जा रहा है और इसके साथ यह कि जो कुछ भी तुम करते हो, अल्लाह उसकी पूरी खबर रखता है

*wa-sakhkhara sh-shamsa wa-l-qamara kullun yajrī 'ilā 'ajalin musamman wa-
 'anna llāha bi-mā ta'malūna khabīrun*

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾

**That is because Allah is the Reality, and whatever they
invoke besides Him is nullity, and because Allah is
the All-exalted, the All-great.**

یہ سب اسی لئے ہے کہ خدا معبود برحق ہے اور اس کے علاوہ جس کو بھی یہ لوگ پکارتے ہیں وہ
سب باطل ہیں اور اللہ بلند و بالا اور بزرگ و برتر ہے

یہ سب اس لئے ہے کہ اللہ ہی حقیقت ہے اور یہ کہ اسے چھوڑ کر جن کو وہ
پکارتے ہیں، وہ باطل ہے۔ اور یہ کہ اللہ ہی سرفراز، مہمان ہے

*dhālika bi-'anna llāha huwa l-ḥaqqu wa-'anna mā yad'ūna min dūnihi l-bāṭilu
wa-'anna llāha huwa l-'aliyyu l-kabīru*

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ
لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ

شَكُورٍ ﴿٣١﴾

Have you not regarded that the ships sail at sea by Allah's blessing, that He may show you some of His signs? There are indeed signs in that for every patient and grateful [servant].

کیا تم نے نہیں دیکھا کہ نعمت خدا ہی سے کشتیاں دریا میں چل رہی ہیں تاکہ وہ تمہیں اپنی نشانیاں دکھلائے کہ اس میں تمام صبر و شکر کرنے والوں کے لئے بڑی نشانیاں پائی جاتی ہیں

क्या तुमने देखा नहीं कि नौका समुद्र में अल्लाह के अनुग्रह से चलती है, ताकि वह तुम्हें अपनी कुछ निशानियाँ दिखाए। निस्संदेह इसमें प्रत्येक धैर्यवान, कृतज्ञ के लिए निशानियाँ है

'a-lam tara 'anna l-fulka tajrī fī l-baḥri bi-ni'mati llāhi li-yuriyakum min 'āyātihi
'inna fī dhālika la-'āyātin li-kulli ṣabbārin shakūrīn

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ
الدِّينَ

When waves cover them like awnings, they invoke Allah, putting exclusive faith in Him.

اور جب سائبانوں کی طرح کوئی موج انہیں ڈھانکنے لگتی ہے تو دین کے پورے اخلاص کے ساتھ خدا کو آواز دیتے ہیں

और जब कोई मौज छाया-छत्रों की तरह उन्हें ढाँक लेती है, तो वे अल्लाह को उसी के लिए अपने निष्ठाभाव के विशुद्ध करते हुए पुकारते हैं,

wa-'idhā ghashiyahum mawjun ka-ẓ-ẓulali da 'awu llāha mukhliṣīna lahu d-dīna

فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ
بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾

But when He delivers them towards land, [only] some of them remain unswerving. And no one will impugn Our signs except an ungrateful traitor.

اور جب وہ نجات دے کر خشکی تک پہنچا دیتا ہے تو اس میں سے کچھ ہی اعتدال پر رہ جاتے ہیں اور ہماری آیات کا انکار غدار اور ناشکرے افراد کے علاوہ کوئی نہیں کرتا ہے

فیر جب وہ انہیں بچا کر स्थल तक पहुँचा देता है, तो उनमें से कुछ लोग संतुलित मार्ग पर रहते हैं। (अधिकांश तो पुनः पथभ्रष्ट हो जाते हैं।) हमारी निशानियों का इनकार तो बस प्रत्येक वह व्यक्ति करता है जो विश्वासघाती, कृतघ्न हो

*fa-lammā najjāhum 'ilā l-barri fa-minhum muqtaṣidun wa-mā yajḥadu bi-
'āyātinā 'illā kullu khattārin kafūrin*

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي
وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنِ وَالِدِهِ شَيْئًا

O mankind! Be wary of your Lord and fear the day when a father shall not atone for his child, nor the child shall atone for its father in any wise.

انسانو! اپنے پروردگار سے ڈرو اور اس دن سے ڈرو جس دن نہ باپ بیٹے کے کام آئے گا اور نہ بیٹا باپ کے کچھ کام آسکے گا

ऐ लोगों! अपने रब का डर रखो और उस दिन से डरो जब न कोई बाप अपनी औलाद की ओर से बदला देगा और न कोई औलाद ही अपने बाप की ओर से बदला देनेवाली होगी।

yā-'ayyuhā n-nāsu ttaqū rabbakum wa-khshaw yawman lā yajzī wālidun 'an waladihī wa-lā mawlūdun huwa jāzin 'an wālidihī shay'an

إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ^{وَصَلَّى} فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا
 يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾

Indeed Allah's promise is true. So do not let the life of the world deceive you, nor let the Deceiver deceive you concerning Allah.

بیشک اللہ کا وعدہ برحق ہے لہذا تمہیں زندگیانی دنیا دھوکہ میں نہ ڈال دے اور خبردار کوئی
 دھوکہ دینے والا بھی تمہیں دھوکہ نہ دے سکے

निश्चय ही अल्लाह का वादा सच्चा है। अतः सांसारिक जीवन कदापि तुम्हें धोखे में न डाले।
 और न अल्लाह के विषय में वह धोखेबाज़ तुम्हें धोखे में डाले

*'inna wa 'da llāhi ḥaqqun fa-lā taghurrannakumu l-ḥayātu d-dunyā wa-lā
 yaghurrannakum bi-llāhi l-gharūru*

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا
فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ^{صَلِّ}

Indeed the knowledge of the Hour is with Allah. He sends down the rain, and He knows what is in the wombs. No soul knows what it will earn tomorrow,

یقیناً اللہ ہی کے پاس قیامت کا علم ہے اور وہی پانی برساتا ہے اور شکم کے اندر کا حال جانتا ہے اور کوئی نفس یہ نہیں جانتا ہے کہ وہ کل کیا کمائے گا اور کسی کو نہیں معلوم ہے کہ اسے کس زمین پر موت آئے گی بیشک اللہ جاننے والا اور باخبر ہے

निस्संदेह उस घड़ी का ज्ञान अल्लाह ही के पास है। वही मेंह बरसाता है और जानता है जो कुछ गर्भाशयों में होता है। कोई क्यक्ति नहीं जानता कि कल वह क्या कमाएगा

'inna llāha 'indahū 'ilmu s-sā'ati wa-yunazzilu l-ghaytha wa-ya 'lamu mā fī l-
'arḥāmi wa-mā tadrī nafsun mādhā taksibu ghadan

وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
 خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

and no soul knows in what land it will die. Indeed Allah is all-knowing, all-aware.

یقیناً اللہ ہی کے پاس قیامت کا علم ہے اور وہی پانی برساتا ہے اور شکم کے اندر کا حال جانتا ہے اور کوئی نفس یہ نہیں جانتا ہے کہ وہ کل کیا کمائے گا اور کسی کو نہیں معلوم ہے کہ اسے کس زمین پر موت آئے گی بیشک اللہ جاننے والا اور باخبر ہے

और कोई व्यक्ति नहीं जानता है कि किस भूभाग में उसक मृत्यु होगी। निस्संदेह अल्लाह जाननेवाला, खबर रखनेवाला है

wa-mā tadrī nafsun bi-'ayyi 'arḍin tamūtu 'inna llāha 'alīmun khabīrun

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

**O' Allāh send Your blessings on Muhammad
and the family of Muhammad.**

اے اللہ! رحمت فرما محمد و آل (ع) محمد پر

ऐ अल्लाह मुहम्मद और आले मुहम्मद पर अपनी सलामती रख

allahumma salli `ala muhammadin wa ali muhammadin

**Please recite
Sūrat al-Fātiḥah
for
ALL MARHUMEEN**

For any errors / comments please write to: rehanL@hotmail.com

Kindly recite Sura E Fatiha for Marhumeen of all those who have worked towards making this small work possible.

Please use the Arabic font "Attari_Quran_Shipped" to display correctly. Download font here : <http://www.duas.org/fonts/>